

AVIZ

referitor la proiectul Legii bugetului de stat pe anul 2019

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *proiectului Legii bugetului de stat pe anul 2019*.

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 5.02.2019, avizează **FAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, **cu propunerile de modificare prevăzute în anexă, precum și cu următoarele observații:**

- ar fi oportună reanalizarea unora dintre indicatorii prognozați, în speță creșterea economică de 5,5% (în contextul existenței unor indicii cu privire la încetinirea economiei în cursului anului curent), inflația medie anuală estimată la 2,8%, deficitul bugetar de 2,55% din PIB, veniturile estimate la 33,4% din PIB, cu 2,3% mai mult față de 2018, nivelul de investiții propus de 4,57% din PIB (în condițiile în care niciodată nu s-a trecut de 2% în cele mai optimiste scenarii) și cursul de 4,67 lei/euro pe care este construit bugetul, considerat nerealist;
- este necesar să se clarifice modul de finanțare a serviciilor sociale și a drepturilor cuvenite persoanelor cu handicap, valoarea acestora, precum și bugetele din care vor fi suportate (Anexa nr. 4 și Anexa nr. 5);

- se impune majorarea alocărilor bugetare locale aferente Primăriei Municipiului București, sumele prevăzute în proiectul de act normativ fiind reduse cu 25% față de anul precedent, având drept principală consecință generarea de disfuncționalități majore;
- este necesar ca prevederile art. 26 alin. (1) să fie puse în concordanță cu cele ale Legii nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare;
- resursele financiare alocate măsurilor care vizează stimularea mediului de afaceri trebuie majorate semnificativ. Raportat la bugetul Ministerului pentru Mediul de Afaceri, Comerț și Antreprenariat, în cazul programului "Start-Up Nation", sunt alocate resurse financiare pentru semnarea până la data de 28 iunie a aproximativ 2200 de contracte și, probabil, prin prima rectificare bugetară se vor aloca credite de angajament pentru semnarea contractelor cu restul de firme. Acest lucru înseamnă cert că, în acest moment, sunt prevăzute resurse pentru plata a doar 1400 de firme, restul urmând a fi contractați după rectificarea bugetară, până în data de 15 noiembrie, așa încât implementarea propriu-zisă va fi în anul 2020. În ceea ce privește programul pentru dezvoltarea comerțului, a scăzut alocarea atât a creditelor de angajament, cât și a creditelor bugetare, cu 70%, având alocate de la 50 de milioane lei în anul precedent, la numai 15 milioane anul acesta, acest lucru însemnând o scădere de la 200 de firme cât au fost finanțate anul trecut, la 60 de firme. Aceeași scădere a creditelor de angajament a fost sesizată și în cazul programului de microindustrializare, de la 74.359 mii lei la 22.678 mii lei, însemnând că numărul de firme finanțate scade de la 200 la 55;
- se impune alocarea resurselor financiare necesare acoperirii drepturilor cuvenite personalului militar, polițiștilor, funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare și personalului civil din cadrul instituțiilor publice din sistemul de apărare, ordine publică și securitate națională, drepturi acordate proporțional cu timpul efectiv lucrat - pe baza pontajelor, respectiv sporul pentru muncă prestată în timpul nopții, sporul pentru condiții grele de muncă, compensația pentru activitățile desfășurate de conducătorii de autovehicule care lucrează peste programul normal de lucru, inclusiv în zilele de repaus săptămânal sau în zilele în care, în conformitate cu reglementările în vigoare, nu se lucrează, și cărora nu li se poate acorda timp liber corespunzător, precum și sporul pentru risc și suprasolicitare neuropsihică determinat prin raportare la salariul de bază/solda de funcție/salariul de funcție cuvenit(ă);
- prin măsurile propuse, Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători "C.F.R. Călători"-S.A. este subcompensată cu aproximativ 600 milioane lei, ceea ce va conduce la creșterea costului biletelor de călătorie sau la transformarea acesteia în companie neprofitabilă. Prin urmare, se impune alocarea a cel puțin 1.400.000.000 lei compensație

acordată în anul 2019, față de suma de 1.070.000.000 lei propusă. De asemenea, se impune majorarea sumei de 150.000 mii lei prevăzută la capitolul "Participarea la capitalul social al CFR Călători", aceasta fiind insuficientă, reprezentând modernizarea a 5 locomotive și 80 de vagoane, în condițiile în care în perioada 2011 – 2018 nu au fost alocate fonduri pentru investiții. Actualmente, Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători "C.F.R. Călători"-S.A. dispune de 650 vagoane, puțin față de necesarul de 1350 de vagoane, iar parcul de locomotive este insuficient și în stare de uzură.

- raportat la Anexa 3/17/15, Ministerul Justiției, Bugetele centralizate ale instituțiilor publice finanțate parțial din venituri proprii pe anii 2017-2022, Capitolul 6110 Ordine publică și siguranță națională (sistemul administrației penitenciare), Grupa/Titlul 10 Titlul I - Cheltuieli de personal, fondurile prevăzute, în cuantum de 1.052.030 mii lei, nu acoperă bugetul necesar calculat pentru cheltuielile de personal din anul 2019, diferența fiind de 150.000 mii lei pentru anul în curs. Având în vedere fondurile calculate și solicitate (deschidere de credite bugetare) de Administrația Națională a Penitenciarelor la titlul susmenționat, pentru luna ianuarie 2019, respectiv 97.000 mii lei, precum și ținând cont de faptul că în luna ianuarie 2019 nu s-au acordat decontări pentru cheltuieli turistice, și nici majorări de 50% pentru misiuni speciale și lucrări de excepție, bugetul necesar în anul 2019 la Titlul I pentru Sistemul administrației naționale a penitenciarelor este de minim 1.200.000 mii lei. Prin urmare, se impune ajustarea fondurilor prevăzute de la 1.052.030 mii lei la 1.200.000 mii lei, în vederea achitării cheltuielilor de personal în integralitate, conform prevederilor legale. În caz contrar, Ministerul Justiției ia în calcul neacordarea diferențelor salariale corespunzătoare anului 2019, reprezentând aplicarea etapizată a Legii nr. 153/2017, precum și neplata unor drepturi salariale (decontarea cheltuielilor turistice, plata muncii suplimentare și a muncii prestate în repaus săptămânal și sărbători legale etc.), situație care va genera acțiuni sindicale. Mentionarea de către reprezentanții Ministerului Finanțelor Publice a perspectivei de soluționare a acestei problemei prin rectificare bugetară nu se susține, având în vedere obligația ordonatorilor de a repartiza bugetul de la Titlul I pe întregul an, în limitele fondurilor aprobate, spre deosebire de bugetul prevăzut la Titlul II, care se trimestrializează, iar perspectiva unei posibile rectificări nu poate ține loc de salarii, diminuarea salariilor în anul 2019, care ar fi trebuit să marcheze aplicarea legii-cadru prin creșteri salariale, este inadmisibilă;
- se impune ca proiectul de act normativ să respecte prevederile Legii nr. 53/2003 – Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ceea ce privește plata orelor suplimentare pentru toți angajații din sectorul bugetar;
- este necesară reglementarea eliminării transferului salarizării angajaților din serviciile sociale la primărie;

- alocarea în bugetul Ministerului Educației Naționale a sumei de 523.000.000 lei reprezentând fondurile necesare pentru executarea hotărârilor judecătorești devenite executorii până la 31 decembrie 2018, având ca obiect acordarea de daune-interese moratorii sub forma dobânzii legale aferente drepturilor salariale cuvenite personalului din învățământul preuniversitar, în vederea respectării Acordului semnat în data de 29 noiembrie 2018 între Guvernul României și Federațiile Sindicale Reprezentative din Învățământ;
- în condițiile scăderii drastice a bugetului sectorului de tineret, care ar afecta foarte grav această ramură de o importanță majoră, este necesară majorarea cu 10% a acestuia față de anul precedent.

Președinte,

Jacob BAGIU

**Propuneri de modificare aferente
proiectului Legii bugetului de stat pe anul 2019**

Nr. crt.	Text inițial	Text propus	Motivare
I.	Art.4. – Din taxa pe valoarea adăugată se alocă 13.393,5 milioane lei sume defalcate pentru bugetele locale, din care: a) 499,8 milioane lei pentru finanțarea cheltuielilor descentralizate la nivelul județelor, potrivit anexei nr. 4;	Art.4. – Din taxa pe valoarea adăugată se alocă 13.393,5 milioane lei sume defalcate pentru bugetele locale, din care: a) 3.352,54 milioane lei pentru finanțarea cheltuielilor descentralizate la nivelul județelor, potrivit anexei nr. 4;	Art. 4 din Legea nr. 2/2018 a bugetului de stat pe anul 2018 prevedea faptul că din taxa pe valoarea adăugată se alocă 13.461,22 milioane lei sume defalcate pentru bugetele locale, din care 2.236,34 milioane lei pentru finanțarea cheltuielilor descentralizate la nivelul județelor, potrivit anexei nr. 4; Potrivit proiectului Legii bugetului de stat pe anul 2019, suma necesară finanțării cheltuielilor menționate în Anexa nr. 4 se diminuează nejustificat, fără a se preciza de unde se acoperă suplimentar aceste categorii de cheltuieli. Mai mult decât atât, sumele necesare acoperirii acestor categorii de cheltuieli au la bază standardele minime de cost pentru

			furnizarea serviciilor sociale, act normativ în baza căruia a fost stabilită în anul 2018 suma mai sus indicată. Valoarea de 2.236,34 milioane lei trebuie suplimentată cu valoarea de 679.004 mii lei, conform celor trei hotărâri ale Guvernului prin care au fost alocate în anul 2018 sume suplimentare din fondul de rezervă aflat la dispoziția Guvernului, pentru susținerea sistemului de protecție a copilului/finanțarea centrelor pentru persoane adulte cu handicap/cămine de persoane vârstnice, respectiv un total de 2.915.344 milioane lei. La acestea, urmează să se adauge în anul 2019 sumele necesare acordării drepturilor prevăzute la art. 18, respectiv art. 38 alin. (4) din Legea nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, fapt de natură a atrage o majorare de aproximativ 15% a sumei anterior precizate, necesarul aproximativ fiind de 3.352, 54 mil. lei.
2.	Art.5 (...) (8) În anul 2019, prin derogare de la prevederile art.II alin.(2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.163/2001 privind reglementarea unor măsuri financiare, cu	Se elimină.	Această prevedere propune finanțarea costurilor generate de sistemul de protecție a copilului și de centrele publice pentru persoane cu handicap din

modificările și completările ulterioare, de la prevederile art.20 alin.(1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.103/2013 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2014, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, cu modificările și completările ulterioare, de la prevederile art.40 alin.(1) și art.51 alin.(10) din Legea nr.448/2006 protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare, finanțarea sistemului de protecție a copilului și a centrelor publice pentru persoane adulte cu handicap de la nivelul județelor și sectoarelor municipiului București se finanțează exclusiv din veniturile proprii ale acestora și din sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru echilibrarea bugetelor locale, după caz iar finanțarea drepturilor asistenților personali ai persoanelor cu handicap grav sau indemnizațiile lunare ale persoanelor cu handicap grav de la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor se asigură exclusiv din veniturile proprii ale acestora și din sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru echilibrarea bugetelor locale, după caz.

(9) Numărul maxim de posturi finanțate pentru personalul neclerical angajat în unitățile de cult din țară în perioada 2020-2022 este prevăzut în anexa nr.9. În anul 2019, sprijinul sub formă de contribuții pentru completarea drepturilor salariale pentru personalul neclerical angajat în unitățile de cult din țară, se asigură exclusiv din veniturile

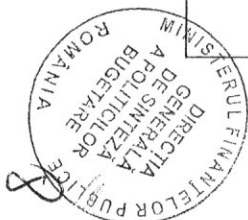
Se elimină.

veniturile proprii ale CJ și sectoarelor MB, precum și finanțarea drepturilor asistenților personali și a indemnizațiilor persoanelor cu handicap din veniturile proprii ale comunelor, orașelor și municipiilor.

Cu excepția drepturilor asistenților personali, care au fost finanțate de stat în proporție de 90%, numai în cursul anului 2018 (măsură introdusă prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017 privind unele măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene), aceste costuri au fost finanțate din cote defalcate din TVA, ele reprezentând cheltuieli descentralizate la nivelul UAT.

În conformitate cu Legea cadru a descentralizării nr. 195/2006, finanțarea serviciilor publice descentralizate se face pe baza standardelor de cost și de calitate, din cote defalcate din unele venituri ale bugetului de stat

Atât competențele din domeniul protecției copilului, cât și cele din domeniul protecției persoanelor cu handicap, reprezintă competențe descentralizate la nivelul autorităților locale, pentru care statul are obligația asigurării

proprii ale bugetelor locale ale județelor și al municipiului București, precum și din sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru echilibrarea bugetelor locale, după caz, prin derogare de la prevederile art.2 alin.(1) lit.a) din Ordonanța Guvernului nr. 82/2001 privind stabilirea unor forme de sprijin financiar pentru unitățile de cult aparținând cultelor religioase recunoscute din România, cu modificările și completările ulterioare și de la prevederile art.9 alin.(1) lit.a) al capitolului III "Culte", lit.E - Secțiunea a 3-a "Sprijinul statului pentru salarizarea personalului neclerical al cultelor recunoscute" din anexa I la Legea-cadru nr.153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare.

surselor de finanțare în conformitate cu Legea nr. 195/2006.

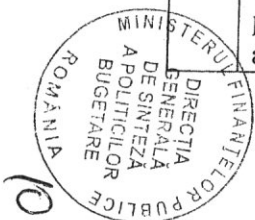
Mecanismul bugetar propus este incert din punct de vedere al asigurării resurselor necesare finanțării sistemului de protecție a copilului/finanțarea centrelor pentru persoane adulte cu handicap.

Potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 103/2013 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2014, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, cu modificările și completările ulterioare, în acord cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 978/2015 privind aprobarea standardelor minime de cost pentru serviciile sociale și a nivelului venitului lunar pe membru de familie în baza căruia se stabilește contribuția lunară de întreținere datorată de către susținătorii legali ai persoanelor vârstnice din centrele rezidențiale, până în anul 2018, finanțarea sistemului public de asistență socială (copil/adulți cu handicap) se asigură în următoarele cote:

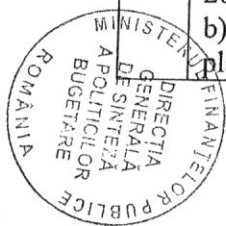
- până la 90% bugetul de stat;
- 10%, autoritățile locale

3.	Art. 6 (...) (14) Sumele defalcate din taxa pe valoarea adăugată alocate unităților/subdiviziunilor administrative-teritoriale până la data publicării prezentei legi, destinate finanțării sistemului de protecție a copilului și a centrelor publice pentru persoane adulte cu handicap, plății contribuțiilor pentru completarea drepturilor salariale pentru personalul neclerical, finanțării drepturilor asistenților personali ai persoanelor cu handicap grav sau indemnizațiilor lunare se regularizează în cursul anului 2019 cu bugetul de stat având ca sursă de finanțare veniturile proprii ale bugetelor locale, sumele defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru echilibrarea bugetelor locale și cotele defalcate din impozitul pe venit.	(14) Sumele din impozitul pe venit estimat a fi încasat la bugetul de stat, la nivelul fiecărei unități administrativ-teritoriale, în conformitate prevederile art. 32 și 33 din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, alocate până la data publicării prezentei legi, se completează cu alocări bugetare de la bugetul de stat către bugetele locale, pentru asigurarea integrală a finanțării, astfel cum este stabilită la art.6 din prezenta lege	Regularizarea sumelor din TVA deja acordate UAT-urilor până la data intrării în vigoare a Legii bugetului de stat, nu se mai justifică în condițiile eliminării alin. (8). Modificarea prevederilor alin. (14) astfel încât să se asigure compensarea pierderilor pe care APL le înregistrează în aceste luni, până la nivelul de 60% din IV, în condițiile în care, în lunile ianuarie și februarie cota din IV alocată va fi de 41,75 %.
4.	Art.35 – În bugetul Ministerului Transporturilor pe anul 2019, suma prevăzută la capitolul 84.01 „Transporturi”, titlul 51 „Transferuri între unități ale administrației publice”, alineatul 51.01.55 „Întreținerea infrastructurii feroviare publice” se utilizează cu prioritate pentru: a) plata obligațiilor către bugetul general consolidat; b) asigurarea cheltuielilor stabilite de lege, aferente activității de întreținere și funcționare a infrastructurii feroviare publice prestate de administratorul infrastructurii feroviare, precum și a cheltuielilor stabilite prin contracte de prestări servicii, inclusiv cu sucursalele/filialele acestuia.	Art.35 – În bugetul Ministerului Transporturilor pe anul 2019, suma prevăzută la capitolul 84.01 „Transporturi”, titlul 51 „Transferuri între unități ale administrației publice”, alineatul 51.01.55 „Întreținerea infrastructurii feroviare publice”, în cuantum de 1.702.593 mii lei, se utilizează cu prioritate pentru: a) plata obligațiilor către bugetul general consolidat; b) asigurarea cheltuielilor stabilite de lege, aferente activității de întreținere și funcționare a infrastructurii feroviare publice prestate de administratorul infrastructurii feroviare, precum și a cheltuielilor stabilite prin contracte de prestări servicii, inclusiv cu sucursalele/filialele acestuia.	

		c) pentru exercițiul financiar 2019 nu se aplică reținerea de 10% stabilită la art. 21 alin. (4) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, pentru capitolul 84.01 „Transporturi”, titlul 51 „Transferuri între unități ale administrației publice”, alineatul 51.01.55 „Întreținerea infrastructurii feroviare publice”.	
5.	Art.57. – (1) Pentru anul 2019, operatorii economici cărora li se aplică prevederile art. 9 alin. (1) lit. b) și alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 26/2013 privind întărirea disciplinei financiare la nivelul unor operatori economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct ori indirect o participație majoritară, aprobată cu completări prin Legea nr. 47/2014, cu modificările și completările ulterioare, pot prevedea, în bugetul de venituri și cheltuieli, majorarea cheltuielilor de natură salarială față de nivelul planificat în ultimul buget de venituri și cheltuieli aprobat conform prevederilor legale, astfel: a) operatorii economici care au depășit nivelul plăților restante programate pentru finele anului 2018 pot majora cheltuielile de natură salarială în limita creșterii câștigului mediu brut lunar pe salariat care nu poate depăși 80% din indicele de creștere a productivității muncii calculate în unități valorice sau fizice, după caz, cu condiția reducerii plăților restante realizate la finele anului 2018 într-un cuantum de minim 30%; b) operatorii economici care nu au depășit nivelul plăților restante programate pentru finele anului	b) operatorii economici care nu au depășit nivelul plăților restante programate pentru finele anului	

	2018 pot majora cheltuielile de natură salarială cu condiția ca în anul 2019 să nu programeze plăți restante, iar dacă programează, să prevadă reducerea acestora față de nivelul planificat al anului precedent cel puțin cu nivelul indicelui de creșterea a câștigului mediu brut lunar pe salariat recalculat conform alin.(2).	2018 pot majora cheltuielile de natură salarială cu condiția ca în anul 2019 să nu programeze plăți restante, iar dacă programează, să prevadă reducerea acestora față de nivelul planificat al anului precedent cel puțin cu nivelul indicelui de creșterea a câștigului mediu brut lunar pe salariat recalculat conform alin. (2) și condiționat de încasarea subvențiilor la nivelul necesarului și a încasării creanțelor de la instituțiile publice beneficiare.	
--	--	---	--

